

Kesahan Kandungan bagi Indikator Kemahiran Literasi Awal berdasarkan Perspektif Pendidik

Content Validity for Early Literacy Skills Indicators from Educator's Perspective

Juppri Bacotang^{a*}, Zainiah Mohamed Isa^b, Mazlina Che Mustafa^c, Nurfarhana Diana Mohd Nor^d

^{a,b,c,d} Fakulti Pembangunan Manusia, Universiti Pendidikan Sultan Idris, 35900 Tanjong Malim, Perak, Malaysia

Editor:

Priyalatha Govindasamy, PhD

Anonymous Reviewers:

Dua orang

Abstrak

Artikel ini bertujuan mengenal pasti kesahan kandungan bagi Indikator Kemahiran Literasi Awal (IKLA) yang digunakan untuk menilai kemahiran literasi awal kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun. Pengkaji menjalankan kajian tinjauan deskriptif terhadap 21 orang pendidik untuk mendapatkan kesahan kandungan bagi IKLA. Pengkaji telah mengedarkan Borang Soal Selidik Kesahan Kandungan (Pendidik) bagi IKLA yang keseluruhannya mengandungi 55 item, dan satu salinan lengkap IKLA kepada setiap pendidik yang mengandungi beberapa media, iaitu; (i) Buku Panduan IKLA; (ii) Buku Cerita "Ta Ta Rumah"; (iii) Borang Catatan Skor Kanak-kanak; dan (iv) *Microsoft Excel* IKLA. Setiap pendidik bertanggungjawab untuk menilai kebolegunaan IKLA, dan kandungan kesemua media IKLA tersebut dalam menilai kemahiran literasi awal kanak-kanak. Dapatan kajian menunjukkan kesahan kandungan bagi IKLA adalah tinggi yang merangkumi kebolegunaan IKLA, Buku Panduan IKLA, buku cerita "Ta Ta Rumah", Borang Catatan Skor Kanak-kanak, dan *Microsoft Excel* IKLA. Ini bermakna IKLA mempunyai kesahan kandungan yang baik dalam menilai kemahiran literasi awal kanak-kanak. Oleh itu, IKLA boleh digunakan oleh pendidik untuk menilai kemahiran literasi awal kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.

Kata Kunci: *Kemahiran literasi awal; awal kanak-kanak, alat penilaian, kesahan kandungan*

Abstract

This article aims to identify on the content validity of Early Literacy Skills Indicators (IKLA) to assess early literacy skills of children ages 3+ to 4+ year. The researchers conducted a descriptive survey of 21 educators to gain content validity of IKLA. The researchers has distributed the IKLA Content Validation Questionnaire (Educator) with 55 items in total, and a full copy of IKLA to each educator containing several media, namely; (i) IKLA Guidebook; (ii) "Ta Ta Rumah" storybook; (iii) Child Scores Record Form; and (iv) IKLA Microsoft Excel. Each educator is responsible for assessing the usefulness of IKLA, and the content of all IKLA media in evaluating early literacy skills of children. Research indicated that the content validity of IKLA was high, including IKLA usability, IKLA Guidebook, "Ta Ta Rumah" storybook, Child Score Record Form, and IKLA Microsoft Excel. This means that IKLA had good content validity in evaluating early literacy skills of children. Thus, IKLA can be used by educators to evaluate early literacy skills of children ages 3+ to 4+ years.

Keywords: *Early literacy skills; early childhood; evaluation tools; content validity*

1. Pengenalan

Penilaian yang tepat bagi perkembangan awal kanak-kanak merupakan tugas yang mencabar. Kebanyakan pengkaji menjelaskan sukar untuk mendapatkan keputusan yang sah apabila membuat penilaian terhadap awal kanak-kanak kerana

perkembangan mereka adalah cepat, episodik, dan sangat dipengaruhi oleh pengalaman, keadaan emosi, dan kriteria pentaksiran (Epstein *et al.*, 2004; Ruddell, 2006; Scates, 2014). Penilaian bagi awal kanak-kanak adalah berbeza dengan penilaian orang dewasa kerana mereka masih belum menguasai kemahiran membaca

*✉ : juppri@fpm.upsi.edu.my

dan kemahiran menulis dengan sepenuhnya (Wortham & Hardin, 2019). Oleh itu, perkembangan awal kanak-kanak yang berbeza dan unik mempengaruhi pemilihan kaedah atau alat untuk menilai kanak-kanak. Kaedah penilaian perlu bersesuaian dengan tahap perkembangan mental, sosial, dan fizikal kanak-kanak.

Hal yang sama juga berlaku dalam penilaian kemahiran literasi awal bagi kanak-kanak. Kemahiran literasi awal merujuk kepada penguasaan asas tentang membaca, menulis, dan kemahiran berkaitan literasi yang lain (Hall *et al.*, 2003; Neuman & Roskos, 1997). Fasa kemahiran literasi awal wujud semasa kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun (Dunst *et al.*, 2006). Penilaian kemahiran literasi awal kanak-kanak merupakan aspek penting bagi program awal kanak-kanak yang komprehensif (Strickland & Ayers, 2007), dan telah meluas sehingga ke taska (Bowman *et al.*, 2001). Kadang kala, maklumat berkaitan penguasaan kemahiran literasi awal ditafsirkan sebagai gambaran bagi semua aspek pengajaran dalam sesebuah program (Strickland & Ayers, 2007).

Namun begitu, penilaian kemahiran literasi bagi setiap peringkat umur kanak-kanak merupakan perkara yang sukar, terutamanya terhadap awal kanak-kanak (*National Educational Psychological Service*, 2016). Ini kerana konsep dan kemahiran literasi awal kanak-kanak adalah sangat tidak stabil, dan dipengaruhi oleh aspek perkembangan lain seperti fizikal, kognitif, emosi, dan bahasa. Ini seterusnya menyukarkan kemahiran literasi awal kanak-kanak dinilai dengan pengukuran standard tradisional. Penilaian kemahiran literasi awal memerlukan bukti daripada pelbagai kaedah yang berterusan dan bersesuaian dengan perkembangan kanak-kanak.

Tambahan pula, alat penilaian kemahiran literasi awal yang menyeluruh dan standard untuk awal kanak-kanak di Malaysia adalah terhad. Sememangnya, terdapat alat penilaian yang menilai kemahiran literasi awal seperti Inventori Kesiapan Membaca Bahasa Melayu (Yeo & Lu, 2012), Ujian Pengesanan Tahap Kemahiran Literasi Awal (Juppri, 2012), Pentaksiran Kemahiran Literasi Kanak-kanak (Zainiah, 2013), dan *Malay Preschool Language Assessment Tool* (Rogayah *et al.*, 2018). Walau bagaimanapun, kebanyakan alat penilaian kemahiran literasi awal tersebut hanya sesuai digunakan untuk kanak-kanak di tadika atau kanak-kanak di sekolah rendah.

Justeru, pengkaji telah membangunkan sebuah alat penilaian kemahiran literasi awal yang lebih lebih efisien dan komprehensif bagi kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun yang dikenali sebagai Indikator Kemahiran Literasi Awal (IKLA). Model ADDIE-IKLA merupakan asas atau kerangka utama dalam membangunkan IKLA yang merangkumi lima peringkat, iaitu Analisis (*Analysis*), Reka Bentuk (*Design*), Pembangunan (*Development*), Pelaksanaan (*Implementation*), dan Penilaian (*Evaluation*). IKLA dapat menilai kemahiran literasi

awal kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun dengan menyeluruh yang merangkumi lima komponen, iaitu bahasa dan komunikasi, kesedaran cetakan, kesedaran fonologi, kefahaman naratif, dan tulisan awal (Juppri *et al.*, 2017; Zainiah *et al.*, 2018).

Penggunaan IKLA terhadap kanak-kanak menekankan lima prinsip utama, iaitu autentik, bersepadu, standard, individu, dan interaktif. Pelaksanaan IKLA adalah secara manual dengan menggunakan beberapa media seperti buku panduan, buku cerita "Ta Ta Rumah", simbol tandas, alat tulis, lembaran aktiviti, Borang Catatan Skor Kanak-kanak, dan Microsoft *Excel* IKLA. IKLA merupakan pentaksiran autentik yang dijalankan dalam keadaan sebenar dan bermakna kepada kanak-kanak melalui aktiviti membaca buku cerita. Tambahan pula, pencapaian kemahiran literasi awal kanak-kanak dapat dinilai dengan lebih tepat kerana diperoleh secara langsung daripada mereka melalui temu bual berstruktur yang melibatkan sesi soal jawab antara penilai dengan kanak-kanak secara individu sepanjang aktiviti sebelum, semasa, selepas membaca buku cerita.

Walaupun bagaimanapun, IKLA perlu memenuhi kriteria psikometrik yang merujuk kepada ketepatan sesebuah alat penilaian untuk menentukan sesuatu nilai (Lonigan *et al.*, 2011). Ini kerana keputusan yang dibuat berdasarkan maklumat yang tidak tepat akan memberi manfaat yang sedikit kepada kanak-kanak dan mungkin menghalang untuk membuat keputusan yang lebih baik. Menurut Rouse dan Fantuzzo (2006), sesebuah alat penilaian membaca awal yang berkualiti perlu mempunyai kriteria psikometrik supaya dapat digunakan untuk membuat saringan awal terhadap kanak-kanak semasa memasuki taska atau tadika dan memantau kemajuan kanak-kanak sepanjang masa.

Salah satu kriteria psikometrik yang perlu dititikberatkan bagi sesebuah alat penilaian ialah kesahan yang bermaksud sejauh mana sesuatu alat penilaian dapat mengukur perkara yang sepatutnya diukur (Anastasi & Urbina, 2010; Cooper & Kiger, 2011; Helm, 2015; Marzano, 2018). Kesahan juga merupakan indikator ketepatan kajian iaitu sama ada kajian tersebut memberi gambaran yang benar tentang fenomena yang dikaji (Othman, 2014). Menurut Russell dan Airasian (2012), kesahan menentukan sejauhmana maklumat yang dikumpul adalah relevan dengan keputusan yang perlu dibuat. Noraini (2013) menyatakan kesahan yang tinggi menunjukkan dapatan yang diperoleh adalah berdasarkan fakta atau bukti dan mampu memberi justifikasi yang tepat. Sesuatu alat penilaian adalah sah apabila pembinaan alat tersebut memenuhi atau menepati fungsi dan objektif pembinaannya.

Secara umumnya, kesahan terdiri daripada tiga jenis, iaitu bukti berkaitan kandungan, bukti berkaitan kriteria, dan bukti *consequential* (McMillan, 2014). Ketiga-tiga jenis kesahan tersebut berkembang merentasi masa menjadi enam jenis kesahan yang

lebih spesifik, iaitu; (i) kesahan muka (*face validity*); (ii) kesahan kriteria (*criterion validity*); (iii) kesahan konstruk (*construct validity*); (iv) kesahan kandungan (*content validity*); (v) kesahan dalaman (*internal validity*); dan kesahan luaran (*external validity*) (Chua, 2011; Mohd Yusri, 2017; Maruyama & Ryan, 2014; Noraini, 2013; Othman, 2013). Kebanyakan kajian lepas menunjukkan pembangunan alat penilaian memerlukan kesahan muka, kesahan kandungan, kesahan kriteria, dan kesahan konstruk (Cooper & Kiger, 2011; McAfee, 2016; Nurfirdawati, 2016; Surayah *et al.*, 2014; Wortham & Hardin, 2019). Walau bagaimanapun, artikel ini hanya menjelaskan kesahan kandungan bagi IKLA.

Kesahan kandungan merupakan penilaian sistematik terhadap kualiti kandungan alat penilaian untuk menentukan sama ada kemahiran yang diukur mewakili keseluruhan kandungan sesuatu konstruk (Anastasi & Urbina, 2010; Cohen *et al.*, 2013; Maruyama & Ryan, 2014; McMillan, 2008; Miller *et al.*, 2013). Menurut Cooper dan Kiger (2011), kesahan kandungan ialah tahap kandungan alat penilaian dalam menggambarkan kandungan yang hendak diukur. Pengkaji perlu mendapatkan pandangan dan maklum balas daripada pakar untuk menilai dan memastikan domain-domain yang terkandung dalam sesuatu alat penilaian mewakili bidang kajian (McAfee, 2016; Noraini, 2013; Othman, 2013). Kumpulan pakar merupakan mereka yang mempunyai kepakaran, pengalaman dan kesesuaian dengan produk yang dibangunkan oleh pengkaji.

2. Metodologi

Pengkaji menjalankan kajian tinjauan deskriptif terhadap 21 orang pendidik untuk mendapatkan

kesahan kandungan bagi IKLA. Pengkaji menggunakan teknik persampelan bertujuan yang menetapkan pendidik perlu mempunyai kriteria seperti sedang berkhidmat di taska atau di tadika kerajaan, mempunyai kelayakan dalam bidang ikhtisas pendidikan awal kanak-kanak, dan mempunyai pengalaman mengajar selama enam hingga 15 tahun.

Bagi menentukan kesahan kandungan, pengkaji menggunakan formula frekuensi dan peratus persetujuan bagi setiap aspek dan item. Ini adalah berdasarkan saranan daripada Sidek dan Jamaludin (2005) yang menjelaskan pencapaian 70 peratus dianggap mencapai tahap kesahan yang tinggi melalui formula berikut:

$$\frac{\text{Jumlah Skor Pakar}}{\text{Skor maksimum}} \times 100 \% = \text{Pencapaian Kesahan}$$

Seterusnya, pendidik diberikan Borang Soal Selidik Kesahan Kandungan (Pendidik) bagi IKLA yang keseluruhannya mengandungi 55 item. Item-item dalam soal selidik tersebut telah diadaptasi oleh pengkaji daripada Russel (1974), Rashidah (2017), dan Rohana (2015). Pendidik juga diberikan satu salinan lengkap media IKLA yang mengandungi; (i) Buku Panduan IKLA; (ii) Buku Cerita “Ta Ta Rumah”; (iii) Borang Catatan Skor Kanak-kanak; dan (iv) *Microsoft Excel* IKLA. Pendidik diminta untuk menilai kebolegunaan IKLA, dan kandungan kesemua media IKLA tersebut dalam menilai kemahiran literasi awal kanak-kanak. Jadual 1 menunjukkan fungsi bagi setiap media IKLA:

Jadual 1. Fungsi bagi setiap media IKLA

Media	Fungsi
Buku Panduan IKLA	Menjelaskan reka bentuk pembangunan, kandungan item, prinsip-prinsip pelaksanaan, pengurusan pelaksanaan, media, prosedur penggunaan, kriteria psikometrik, dan contoh penggunaan bagi IKLA.
Buku Cerita “Ta Ta Rumah” (Zainiah <i>et al.</i> , 2014)	Medium atau perantara untuk menjalankan penilaian kemahiran literasi awal secara autentik melalui aktiviti sebelum, semasa, dan selepas membaca buku cerita bersama kanak-kanak.
Borang Catatan Skor Kanak-kanak	Mencatatkan skor kanak-kanak berdasarkan respon atau jawapan mereka terhadap setiap item.
<i>Microsoft Excel</i> IKLA	Memindahkan data yang diperoleh melalui Borang Catatan Skor Kanak-kanak untuk pengiraan secara automatik.

Setiap item bagi kebolegunaan IKLA, Buku Panduan IKLA, buku cerita “Ta Ta Rumah” dan *Microsoft Excel* IKLA dinilai oleh pendidik berdasarkan skala penilaian lima mata pilihan, iaitu 1 (Sangat Tidak Setuju), 2 (Tidak Setuju), 3 (Tidak Pasti), 4 (Setuju), atau 5 (Sangat Setuju). Manakala, setiap item bagi Borang Catatan Skor Kanak-kanak dinilai oleh pendidik berdasarkan skala penilaian tiga mata pilihan, iaitu 1 (Tidak Setuju), 2 (Tidak Pasti), atau 3 (Setuju). Berdasarkan skala yang diberikan oleh pendidik, pengkaji menukarkan skala tersebut dalam bentuk peratus untuk menentukan tahap kesahan kandungan.

3. Dapatan

Pengkaji menentukan kesahan kandungan bagi IKLA yang meliputi kebolegunaan IKLA secara keseluruhan, Buku Panduan IKLA, buku cerita “Ta Ta Rumah”, Borang Catatan Skor Kanak-kanak, dan *Microsoft Excel* IKLA.

3.1 Kebolegunaan IKLA

Pengkaji mendapati kesahan kandungan secara keseluruhan bagi kebolegunaan IKLA adalah tinggi iaitu 86.10 peratus. Dapatan menunjukkan kesahan kandungan yang paling tinggi ialah 90 peratus bagi Item 8 (Penggunaan aktiviti sebelum,

semasa dan dalam IKLA adalah sesuai untuk menilai pencapaian kemahiran literasi awal kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.). Manakala, kesahan kandungan yang paling rendah ialah 82.80 peratus bagi Item 2 (Kandungan IKLA boleh dilaksanakan terhadap kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun

dengan baik.), dan bagi Item 3 (Pelaksanaan IKLA terhadap kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun adalah bersesuaian dengan masa yang diperuntukkan.). Jadual 2 menunjukkan kesahan kandungan bagi kebolegunaan IKLA:

Jadual 2. Kesahan kandungan bagi kebolegunaan IKLA

No.	Item	Peratus (%)	Tahap
1.	Kandungan IKLA adalah bersesuaian untuk kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.	86.60	Tinggi
2.	Kandungan IKLA boleh dilaksanakan terhadap kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun dengan baik.	82.80	Tinggi
3.	Pelaksanaan IKLA terhadap kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun adalah bersesuaian dengan masa yang diperuntukkan.	82.80	Tinggi
4.	Kandungan IKLA dapat mengukur pencapaian kemahiran literasi awal kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun dengan tepat.	87.60	Tinggi
5.	Kandungan IKLA dapat membantu mengenal pasti kanak-kanak yang menghadapi masalah penguasaan kemahiran literasi awal secara keseluruhan.	83.80	Tinggi
6.	Kandungan IKLA dapat membantu mengenal pasti kanak-kanak yang menghadapi masalah penguasaan kemahiran literasi awal mengikut komponen yang spesifik.	86.60	Tinggi
7.	Kandungan IKLA mudah dilaksanakan oleh pendidik terhadap kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.	88.60	Tinggi
8.	Penggunaan aktiviti sebelum, semasa dan selepas membaca buku cerita dalam IKLA adalah sesuai untuk menilai pencapaian kemahiran literasi awal kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.	90.00	Tinggi
Keseluruhan		86.10	Tinggi

3.2 Buku Panduan IKLA

Pengkaji mendapati kesahan kandungan secara keseluruhan bagi Buku Panduan IKLA, adalah tinggi iaitu 84.82 peratus. Dapatan menunjukkan kesahan kandungan yang paling tinggi ialah 88.40 peratus bagi Item 6 (Prosedur penggunaan dalam Buku Panduan IKLA adalah jelas.). Manakala,

kesahan kandungan yang paling rendah ialah 82.20 peratus bagi Item 5 (Jenis dan fungsi media IKLA adalah jelas.), dan bagi Item 8 (Sumber rujukan dalam Buku Panduan IKLA adalah lengkap.). Jadual 3 menunjukkan kesahan kandungan bagi Buku Panduan IKLA:

Jadual 3. Kesahan kandungan bagi Buku Panduan IKLA

No.	Item	Peratus (%)	Tahap
1.	Senarai kandungan dalam Buku Panduan IKLA disusun dengan baik.	85.20	Tinggi
2.	Pengenalan dalam Buku Panduan IKLA adalah sesuai.	86.40	Tinggi
3.	Konsep dan komponen kemahiran literasi awal dalam Buku Panduan IKLA adalah jelas.	84.20	Tinggi
4.	Fokus bagi setiap komponen kemahiran literasi awal dalam Buku Panduan IKLA adalah jelas.	84.20	Tinggi
5.	Jenis dan fungsi media IKLA adalah jelas.	82.20	Tinggi
6.	Prosedur penggunaan dalam Buku Panduan IKLA adalah jelas.	88.40	Tinggi
7.	Kesimpulan dalam Buku Panduan IKLA adalah tepat.	83.20	Tinggi
8.	Sumber rujukan dalam Buku Panduan IKLA adalah lengkap.	82.20	Tinggi
9.	Lampiran yang disediakan dalam Buku Panduan IKLA adalah sesuai.	87.40	Tinggi
Keseluruhan		84.82	Tinggi

3.3 Buku cerita "Ta Ta Rumah"

Pengkaji mendapati kesahan kandungan secara keseluruhan bagi buku cerita "Ta Ta Rumah", adalah tinggi iaitu 85.72 peratus. Dapatan menunjukkan kesahan kandungan yang paling tinggi ialah 88.60 peratus bagi Item 7 (Buku cerita "Ta Ta Rumah" menggunakan pengulangan perkataan yang

sesuai untuk kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.). Manakala, kesahan kandungan yang paling rendah ialah 82 peratus bagi Item 9 (Buku cerita "Ta Ta Rumah" mengandungi nilai dan pengajaran yang sesuai untuk kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.). Jadual 4 menunjukkan kesahan kandungan bagi buku cerita "Ta Ta Rumah":

Jadual 4. Kesahan kandungan bagi buku cerita “Ta Ta Rumah”

No.	Item	Peratus (%)	Tahap
1.	Tema cerita “Ta Ta Rumah” adalah sesuai untuk kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.	83.80	Tinggi
2.	Jalan cerita “Ta Ta Rumah” adalah sesuai untuk kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.	82.80	Tinggi
3.	Watak dan perwatakan dalam cerita “Ta Ta Rumah” adalah sesuai untuk kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.	87.60	Tinggi
4.	Latar tempat dalam cerita “Ta Ta Rumah” adalah sesuai untuk kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.	84.80	Tinggi
5.	Latar masa dalam cerita “Ta Ta Rumah” adalah sesuai untuk kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.	85.80	Tinggi
6.	Buku cerita “Ta Ta Rumah” menggunakan perkataan mudah yang sesuai untuk kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.	87.60	Tinggi
7.	Buku cerita “Ta Ta Rumah” menggunakan pengulangan perkataan yang sesuai untuk kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.	88.60	Tinggi
8.	Buku cerita “Ta Ta Rumah” menggunakan satu ayat (tiga hingga lima perkataan) dalam satu muka surat yang sesuai untuk kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.	86.60	Tinggi
9.	Buku cerita “Ta Ta Rumah” mengandungi nilai dan pengajaran yang sesuai untuk kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.	82.00	Tinggi
10.	Lembaran aktiviti dalam buku cerita “Ta Ta Rumah” adalah sesuai untuk kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun.	87.60	Tinggi
Keseluruhan		85.72	Tinggi

3.4 Borang Catatan Skor Kanak-kanak

Borang Catatan Skor Kanak-kanak mengandungi 19 item yang merujuk kepada arahan atau sesi soal jawab antara penilai dengan kanak-kanak yang dijalankan dalam aktiviti sebelum, semasa, dan selepas membaca buku cerita. Pengkaji mendapati kesahan kandungan secara keseluruhan bagi Borang Catatan Skor Kanak-kanak adalah tinggi

iaitu 96.35 peratus. Dapatan menunjukkan kesahan kandungan yang paling tinggi ialah 100 peratus bagi Item 4, dan Item 15. Manakala, kesahan kandungan yang paling rendah ialah 93.67 peratus bagi Item 9, Item 10, Item 11, dan Item 13. Jadual 5 menunjukkan kesahan kandungan bagi Borang Catatan Skor Kanak-kanak:

Jadual 5. Kesahan kandungan bagi Borang Catatan Skor Kanak-kanak

Item	Peratus (%)	Tahap
1	95.33	Tinggi
2	95.33	Tinggi
3	96.67	Tinggi
4	100.00	Tinggi
5	96.33	Tinggi
6	98.33	Tinggi
7	95.33	Tinggi
8	96.67	Tinggi
9	93.67	Tinggi
10	93.67	Tinggi
11	93.67	Tinggi
12	96.67	Tinggi
13	93.67	Tinggi
14	96.67	Tinggi
15	100.00	Tinggi
16	96.67	Tinggi
17	98.33	Tinggi
18	95.33	Tinggi
19	98.33	Tinggi
Keseluruhan	96.35	Tinggi

3.5 Microsoft Excel IKLA

Pengkaji mendapati kesahan kandungan secara keseluruhan bagi *Microsoft Excel* IKLA, adalah tinggi iaitu 90.04 peratus. Dapatan menunjukkan kesahan kandungan yang paling tinggi ialah 91.40 peratus bagi Item 4 (Fokus bagi setiap komponen kemahiran literasi awal disusun dengan tepat.), Item 5 (Formula yang digunakan dalam *Microsoft Excel* IKLA untuk menentukan skor min bagi setiap komponen kemahiran literasi awal adalah

tepat.), dan Item 6 (Formula yang digunakan dalam *Microsoft Excel* IKLA untuk menentukan tahap penguasaan bagi setiap komponen kemahiran literasi awal adalah tepat.). Manakala, kesahan kandungan yang paling rendah ialah 85.80 peratus bagi Item 1 (Item-item dimasukkan ke dalam *Microsoft Excel* IKLA mengikut susunan dalam Borang Catatan Skor Kanak-kanak dengan tepat.). Jadual 6 menunjukkan kesahan kandungan bagi *Microsoft Excel* IKLA:

Jadual 6. Kesahan kandungan bagi *Microsoft Excel* IKLA

No.	Item	Peratus (%)	Tahap
1.	Item-item dimasukkan ke dalam <i>Microsoft Excel</i> IKLA mengikut susunan dalam Borang Catatan Skor Kanak-kanak dengan tepat.	85.80	Tinggi
2.	Formula yang digunakan dalam <i>Microsoft Excel</i> IKLA untuk menentukan skor min kemahiran literasi awal secara keseluruhan adalah tepat.	90.40	Tinggi
3.	<i>Microsoft Excel</i> IKLA memudahkan pendidik untuk mengira skor min kemahiran literasi awal secara keseluruhan.	89.60	Tinggi
4.	Fokus bagi setiap komponen kemahiran literasi awal disusun dengan tepat.	91.40	Tinggi
5.	Formula yang digunakan dalam <i>Microsoft Excel</i> IKLA untuk menentukan skor min bagi setiap komponen kemahiran literasi awal adalah tepat.	91.40	Tinggi
6.	Formula yang digunakan dalam <i>Microsoft Excel</i> IKLA untuk menentukan tahap penguasaan bagi setiap komponen kemahiran literasi awal adalah tepat.	91.40	Tinggi
7.	<i>Microsoft Excel</i> IKLA memudahkan pendidik untuk mengira skor min bagi setiap komponen kemahiran literasi awal.	90.40	Tinggi
8.	<i>Microsoft Excel</i> IKLA memudahkan pendidik untuk menentukan tahap penguasaan kemahiran literasi awal mengikut komponen tertentu atau secara keseluruhan.	89.60	Tinggi
9.	Pembahagian tahap penguasaan kemahiran literasi awal mengikut komponen tertentu atau secara keseluruhan adalah sesuai.	90.40	Tinggi
	Keseluruhan	90.04	Tinggi

4. Perbincangan

Dapatan kajian menunjukkan kesahan kandungan bagi IKLA yang merangkumi kebolegunaan IKLA, Buku Panduan IKLA, buku cerita "Ta Ta Rumah", Borang Catatan Skor Kanak-kanak, dan *Microsoft Excel* IKLA adalah tinggi. Ini bermakna IKLA mempunyai kandungan yang berkualiti, berdasarkan fakta atau bukti, dan mampu memberi justifikasi yang tepat dalam menilai kemahiran literasi awal kanak-kanak (Anastasi & Urbina, 2010; Cohen *et al.*, 2013; Cooper & Kiger, 2011).

Dapatan kesahan kandungan bagi IKLA tersebut adalah wajar diterima kerana pengkaji membangunkan item-item kesahan kandungan berpandukan Russel (1974), Rashidah (2017), dan Rohana (2015). Menurut Russel (1974), item kesahan kandungan bagi sesuatu produk perlu mempunyai lima perkara, iaitu: (i) menepati sasaran populasi; (ii) kaedah pelaksanaan adalah bersesuaian; (iii) masa yang diperuntukkan adalah mencukupi; (iv) dapat meningkatkan pencapaian pelajar dalam aspek yang disasarkan; dan (v) dapat mengubah sikap pelajar ke arah yang lebih cemerlang. Manakala, Rohana (2015) menjelaskan kesahan kandungan bagi alat penilaian perlu mempunyai keakuran kepada ciri-ciri kemahiran yang diukur.

Dalam menentukan kesahan kandungan bagi IKLA, pengkaji telah melibatkan 21 orang pendidik

sebagai responden. Ini bertepatan dengan Mohamad Najib (2000) yang menjelaskan penilaian sesuatu produk memerlukan sekurang-kurangnya enam hingga sembilan orang penilai seperti yang telah dijalankan dalam beberapa kajian lepas (cth., Aliza & Zamri, 2016; Md Noor *et al.*, 2016; Rozman & Ahmad Jazimin, 2015; Zainiah *et al.*, 2017). Dalam pada itu, kesahan bagi alat penilaian untuk menilai pencapaian murid ditentukan oleh pengguna alat tersebut iaitu pendidik (McMillan, 2014; Russell & Airasian, 2012).

Kajian ini telah menjelaskan tatacara penentuan salah satu kriteria psikometrik bagi IKLA, iaitu kesahan kandungan. Ini bertujuan memastikan IKLA dapat menilai kemahiran literasi awal kanak-kanak dengan baik. Walau bagaimanapun, kajian ini hanya terbatas untuk melaporkan prosedur penentuan kesahan kandungan bagi IKLA. Kajian ini juga merupakan salah satu alternatif selain daripada *Content Analysis Index* (CVI), analisis *Kappa*, dan sebagainya dalam menentukan kesahan kandungan bagi sesebuah alat penilaian. Bagi memastikan IKLA dapat menilai kemahiran literasi awal kanak-kanak dengan sah dan boleh dipercayai, kajian lanjutan perlu dijalankan untuk mengenal pasti kesahan konstruk dan kebolehpercayaan bagi IKLA.

5. Kesimpulan

Kajian ini telah membuktikan IKLA mempunyai kesahan kandungan yang baik dalam menilai kemahiran literasi awal bagi kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun. IKLA dapat mewujudkan satu alternatif yang penting kepada pendidik untuk menilai kemahiran literasi awal kanak-kanak dengan lebih menyeluruh dan tepat. Pendidik boleh menggunakan IKLA sebagai ujian saringan untuk menilai kemahiran literasi awal bagi kanak-kanak berumur 3+ hingga 4+ tahun yang baru memasuki taska atau tadika. Ini dapat mengenal pasti kanak-kanak yang lemah atau berkemungkinan berisiko menghadapi masalah membaca dan menulis pada masa akan datang. Seterusnya, intervensi dapat dijalankan dengan lebih awal terhadap mereka, dan dapat membantu mengurangkan masalah buta huruf dalam kalangan kanak-kanak.

Penghargaan

Kajian ini mendapat dana daripada Kementerian Pengajian Tinggi (KPT) melalui Skim Geran Penyelidikan Fundamental (FRGS), Kod Penyelidikan: 2013-0062-107-02.

Rujukan

- Aliza Ali, & Zamri Mahamod. (2016). Pembangunan dan kebolegunaan modul berasaskan bermain bagi pembelajaran kemahiran bahasa Melayu kanak-kanak prasekolah. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 6(1), 16-29.
- Anastasi, A., & Urbina, S. (2010). *Psychological testing*. PHI Learning Private Limited.
- Bowman, B., Donovan, M., & Burns, M. (2001). *Eager to learn: Educating our preschoolers*. National Academy Press.
- Chua, Y. P. (2011). *Kaedah penyelidikan* (edisi ke-2). McGraw Hill.
- Cohen, R. J., Swerdlik, M. E., & Sturman, E. (2013). *Psychological testing and assessment: An introduction to tests and measurement*. McGraw-Hill.
- Cooper, J. D., & Kiger, N. D. (2011). *Literacy assessment: Helping teachers plan instruction*. Houghton Mifflin Company.
- Dunst, C. J., Trivette, C. M., Masiello, T., Roper, N., & Robyak, A. (2006). Framework for developing evidence-based early literacy learning practices. *Center for Early Literacy Learning*, 1(1), 1-15.
- Epstein, A. S., Schweinhart, L. J., DeBruin-Parecki, A., & Robin, K. B. (2004). *Preschool assessment: A guide to developing a balanced approach*. HighScope Educational Research Foundation.
- Hall, N., Larson, J., & Marsh, J. (Editor). (2003). *Handbook of early childhood literacy*. Sage.
- Helm, J. H. (2015). *Early childhood building blocks: Best practices in assessment in early Childhood Education*. Ohio Resource Centre.
- Juppi Bacotang, Zainiah Mohamed Isa, Mazlina Che Mustafa, & Siti Farhana Md. Yasin. (2017). Early Literacy Curriculum (ELiC) framework for nurseries in Malaysia. *Jurnal Pendidikan Bitara UPSI*, 10(1), 37-47.
- Juppi Bacotang. (2012). *Kesan pelaksanaan aktiviti Modul Literasi Awal (MULA) terhadap kemahiran literasi awal kanak-kanak TASKA*. Tesis sarjana pendidikan yang tidak diterbitkan, Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Lonigan, C. J., Allan, N. P., & Lerner, M. D. (2011). Assessment of preschool early literacy skills: Linking children's educational needs with empirically supported instructional activities. *Psychology in the Schools*, 48(5), 488-501, <https://doi.org/10.1002/pits.20569>.
- Maruyama, G., & Ryan, C. S. (2014). *Research methods in social relations* (edisi ke-8). John Wiley & Sons Ltd.
- Marzano, R. J. (2018). *Making classroom assessment reliable & valid*. Solution Tree Press.
- McAfee, O. (2016). *Assessing and guiding young children's development and learning* (edisi ke-6). Pearson Education, Inc.
- McMillan, J. H. (2008). *Assessment essentials for standard-based education* (edisi ke-2). Corwin Press.
- McMillan, J. H. (2014). *Classroom assessment: Principles and practice for effective standards-based instruction* (edisi ke-5). Pearson Education, Inc.
- Md Noor Saper, Nurul Ain Mohd Daud, & Norazani Ahmad. (2016). Kesahan dan kebolehpercayaan Modul I-Sc (Islamic Spiritual Counseling) ke atas pelajar bermasalah tingkah laku. *International Journal of Islamic Thought*, 9, 32-43.
- Miller, M. D., Linn, R. L., & Gronlund, N. E. (2013). *Measurement and assessment in teaching* (edisi ke-11). Pearson Education.
- Mohamad Najib Ghafar. (2000). *Penyelidikan pendidikan*. Penerbit Universiti Teknologi Malaysia.
- Mohd Yusri Ibrahim. (2017). *Sembang santai penyelidikan*. Bandar Ilmu.
- National Educational Psychological Service. (2016). *A balanced approach to literacy development in the early years*. Penulis.
- Neuman, S. B., & Roskos, K. (1997). Literacy knowledge in practice: Contexts of participation for young writers and readers. *Reading Research Quarterly*, 32, 10-32.
- Noraini Idris. (2013). *Penyelidikan dalam pendidikan* (edisi ke-2). McGraw Hill Education (Malaysia).
- Nurfirdawati Muhammad Hanafi. (2016). *Pembangunan dan penentuan rubrik pentaksiran prestasi bagi mentaksir projek reka bentuk seni bina di Politeknik Malaysia*. Tesis doktor falsafah yang tidak diterbitkan, Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Othman Lebar. (2014). *Penyelidikan kualitatif: Pengenalan kepada teori dan metode*. Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.

- Othman Talib. (2013). *Asas penulisan tesis penyelidikan & statistik*. Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Rashidah Elias. (2017). *Keberkesanan KitAB Cerdas terhadap pencapaian bacaan awal kanak-kanak taska*. Tesis doktor falsafah yang tidak diterbitkan, Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Rogayah A. Razak, Amelia Inbam Neelagandan, Norlenawati Md Yusuf, Lim Hui Woan, Kartini Ahmad, & Madison, C. (2018). The validation of the Malay Preschool Language Assessment Tool (MPLAT): The screening and diagnostic versions. *Malaysian Journal of Public Health Medicine*, 1, 191-115.
- Aliza Ali, & Zamri Mahamod. (2016). Pembangunan dan kebolegunaan modul berasaskan bermain bagi pembelajaran kemahiran bahasa Melayu kanak-kanak prasekolah. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 6(1), 16-29.
- Rohana Amin. (2015). *Pembangunan dan pengesahan instrumen ujian kemahiran berfikir aras tinggi fizik bagi tajuk daya dan gerakan*. Tesis sarjana pendidikan yang tidak diterbitkan, Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Rouse, H. L., & Fantuzzo, J. W. (2006). Validity of the Dynamic Indicators for Basic Early Literacy Skills as an indicator of early literacy for urban kindergarten children. *School Psychology Review*, 35(3), 341-355.
- Rozman Salleh, & Ahmad Jazimin Jusoh. (2015). Kesahan dan kebolehpercayaan soal selidik egogram analisis transaksional dalam kalangan pelajar sekolah menengah. *Jurnal PERKAMA*, 19, 67-82.
- Ruddell, R. B. (2006). *Teaching children to read and write: Becoming an effective literacy teacher*. Pearson.
- Russell, J. D. (1974). *Modular instruction: A guide to the design, selection, utilization, and evaluation of modular materials*. Burgess Pub. Co.
- Russell, M. K., & Airasian, P. W. (2012). *Classroom assessment: Concept and applications* (edisi ke-7). McGraw-Hill.
- Scates, V. R. (2014). *An Action Research Study of Star Early Literacy and its Usefulness in Informing Instruction in a Multi-Age Kindergarten Classroom*. Disertasi doktor falsafah yang tidak diterbitkan, Gardner-Webb University.
- Sidek Mohd Noah, & Jamaludin Ahmad. (2005). *Pembinaan Modul: Bagaimana Membina Modul Latihan dan Modul Akademik*. Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Strickland, D. S., & Ayers, S. R. (2007). *Literacy leadership in early childhood: The essential guide*. Teachers College Press.
- Surayah Zaidon, Aminah Ayob, & Othman Ikhsan. (2014). Pembinaan rubrik penilaian penulisan kanak-kanak. *Jurnal Pendidikan Bitara UPSI*, 7(1), 86-95.
- Tuckman, B. W., & Waheed, M. A. (1981). Evaluating an individualized science programmed for community college student. *Journal of Research in Science Teaching*, 18, 489-495.
- Wortham, S. C., & Hardin, B. J. (2019). *Assessment in early childhood education* (edisi ke-8). Pearson.
- Yeo, K. J., & Lu, X. (2012). Development of a reading readiness inventory for kindergarten students in Malaysia. *International Journal of Early Childhood Education and Care*, 1(1), 73-80.
- Zainiah Mohamed Isa, Juppri Bacotang, & Mazlina Che Mustafa. (2017). Kesahan kandungan Modul Literasi Awal (Modul Lit-A) pada peringkat kanak-kanak berumur 2+, 3+ dan 4+ tahun. *Jurnal Pendidikan Awal Kanak-kanak Kebangsaan*, 6(1), 57-68.
- Zainiah Mohamed Isa, Juppri Bacotang, & Mazlina Che Mustafa. (2018). Pencapaian kemahiran literasi awal kanak-kanak berusia 2, 3 dan 4 tahun. *Jurnal Penyelidikan Teknokrat II*, 20(1), 40-50.
- Zainiah Mohamed Isa, Mohd Shahrhan Daud, & Siti Haziqah Samsul. (2014). *Cerita Adi dan Ana*. Zone Four Enterprise.
- Zainiah Mohamed Isa. (2013). *Kesan pembacaan buku cerita bertahap terhadap kemahiran pemunculan literasi kanak-kanak prasekolah*. Tesis doktor falsafah yang tidak diterbitkan, Universiti Pendidikan Sultan Idris.

Citation

Bacotang, J., Mohamed Isa, Z., Che Mustafa, M., & Mohd Nor, N. D. (2020). Kesahan kandungan bagi indikator kemahiran literasi awal berdasarkan perspektif pendidik. *Evaluation Studies in Social Sciences*, 9(2), 1-8. <https://doi.org/10.37134/esss.vol9.2.1.2020>